

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่องนะญิส
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคอลลากาเว

**The Achievement on Learning Management by Using Simulated Situation of al-Fiqh
Subject in Impure for Primary School Students, Year 2, Ban Kholo-kaway School**

อิสมาแอล สาแม็ง¹

Ismael Samaeng¹

(Received: October 16, 2020; Revised: November 01, 2020; Accepted: December 06, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคอลลากาเว จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบวัดความพึงพอใจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนหลัง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส โดยภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) โดยมีค่าเท่ากับ 83.31/87.67 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ =4.51/S.D.0.50)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิกฮ์ นะญิส

¹ สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹ Islamic Studies Program, Yala Rajabhat University

ABSTRACT

The objective of this research were to (1) develop and examine the efficiency of learning management by using simulated situation of al-fiqh subject in impure for primary school students, year 2 efficiency criteria 80/80 (2) to compare students achievement between before instruction and after instruction by using simulated situation (3) to evaluate students satisfaction towards instruction by using simulated situation of al-fiqh subject in impure for primary school students, year 2. The participants were 30 students of primary school students, year 2 student of Kholo-kaway. The research instruments were: (1) lesson Plans. (2) achievement test and (3) questionnaires on students satisfaction toward instruction by using simulated situation. The data were collected by using quasi-experimental research form namely one group pre-test and post-test design. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test. The results of this research were as follow: (1) The efficiency of learning management by using simulated situation of al-fiqh subject in impure for primary school students, year 2 had accessed to the performance criteria 80/80 which the overall efficiency of learning management by using simulated situation was 83.31/87.67 (2) The students achievement after instruction by using simulated situation was higher than before instruction which was considered that had statistically significant of .05 levels, and (3) The overall students satisfaction toward instruction by using simulated situation was a very high level ($\bar{X}$ =4.51/S.D.0.50)

Keywords: Learning Management by Using Simulated Situation, al-Fiqh Subject, Impure

บทนำ

ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-entered Teaching) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ในมาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สิ่งสำคัญที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างครูผู้สอนและนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอีกประการหนึ่งคือ การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนทำให้เกิดประโยชน์และประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แนวทางการจัดการศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นจะเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมากขึ้น เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตจริง การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่

สมบูรณ์ทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งสอดคล้องตามหลักการในแนวการจัดการศึกษาของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่เน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้ได้มาทั้ง ทางด้านความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษา เช่นกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

รูปแบบการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็น องค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งความสำคัญนี้ได้ถูกนำมาพิจารณาเป็นจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรการศึกษา คือ ให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเน้นการเรียนการสอนแบบสถานการณ์จำลองให้ นักเรียนร่วมกันมีส่วนร่วม ที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ช่วยเหลือกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เกษม ศิริสัมพันธ์ (2540) การศึกษาควรสร้างความรู้สึกร่วมกันของการทำงานร่วมกัน และลดลักษณะปัจเจกนิยม ดังนั้น การให้โอกาสผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันโดยใช้รูปแบบสถานการณ์จำลองมี วัตถุประสงค์เพื่อฝึกความรู้ความสามารถ และพัฒนาทักษะต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อเนื้อหาได้ง่ายขึ้น จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ควรนำกระบวนการนี้มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

จากประสบการณ์ในการสอนสาระวิชาอัลฟิฮฺ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้าน คอลอกาเว ผู้วิจัยสังเกตพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นประสบปัญหา เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถ อธิบายและปฏิบัติใช้หลังจากการจัดการเรียนการสอนได้จริง เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหา ขาดการวางแผนการทำงาน ขาดทักษะการปฏิบัติไม่สามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และเมื่อผู้วิจัยได้มอบหมายให้นักเรียน ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มให้วิเคราะห์บทเรียนเพียงอย่างเดียว ปรากฏว่า นักเรียนไม่มีการวางแผน ไม่มีการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในการทำงาน ไม่มีการสรุปและการประเมินผลในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะนักเรียนในกลุ่มบาง คนไม่มีส่วนร่วมในการทำงานนักเรียนที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของ นักเรียนโรงเรียนบ้านคอลอกาเว โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า นักเรียนคิดว่าขณะที่กำลังเรียนอยู่ นักเรียนมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามี คือปัญหาอะไร ผลการสำรวจเรียงลำดับปัญหาที่พบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมไม่หลากหลาย สอนจากการอ่านอย่างเดียวทำให้น่าเบื่อ ไม่มีกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานไม่เสร็จตามเวลา ขี้เล่นขณะครูสอน การบ้าน มาก ครูให้งานมากเกินไป ไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน ไม่กล้าซักถาม และไม่มีอุปกรณ์การเรียน คำถามข้อที่ 2 ถามว่า จากปัญหาข้อที่ 1 เมื่อนักเรียนมีปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่มีปัญหาไม่เข้าใจขณะครูสอนอันเนื่องมาจากการพูดคุยกันในระหว่างที่ครูกำลังสอนหรือ อธิบาย มีการซักถาม ได้ตอบ ปรีกษาครูผู้สอนในบทเรียนที่ไม่เข้าใจ ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาขาดการเข้าร่วม กิจกรรมควรให้มีการแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มให้ทุกคนมีส่วนร่วมกัน วางแผนการทำงานล่วงหน้า ด้วยความ ช่วยเหลือและสามัคคีกันในกลุ่ม ให้มีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เช่น การใช้บทเรียนโดยใช้รูปแบบสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

นาคยา บิลันธานนท์ (2543) กล่าวว่า ทักษะที่จะทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนมีการพัฒนาและได้ผลสัมฤทธิ์มากขึ้น ได้แก่ การจัดรูปแบบกิจกรรมให้ร่วมกันมีส่วนร่วม การช่วยกันอธิบายชี้แจงงานที่ต้องทำให้เข้าใจตรงกัน การให้ความสนับสนุนช่วยเหลือ การยอมรับเพื่อนสมาชิก แสดงความกระตือรือร้น ชื่นชมยินดี สอบถามและสรุปความคิดเห็นของเพื่อน ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องหาแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ นักเรียนมีประสบการณ์สำเร็จในเนื้อหาวิชาได้ดี และสามารถนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ดังที่ พรพนพิศ วาณิชการ (2528) ได้กล่าวถึงการทำกิจกรรมร่วมกันของบุคคลภายในกลุ่มซึ่งร่วมกันวางแผนตามเป้าประสงค์ และจัดประสบการณ์เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ทั้งในตัวบุคคลและในกลุ่มการพัฒนาความสามารถในการทำงาน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ และการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้สถานการณ์จำลอง เพราะการใช้สถานการณ์จำลองเป็นกระบวนการสอนที่สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง เกิดความเข้าใจสถานการณ์ที่ใกล้เคียงชีวิตจริง กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด โดยนำเทคนิคต่างๆ มาประกอบการฝึก ได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการให้การเสริมแรงทางบวก ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2545) ให้ความหมายของการจัดรูปแบบสถานการณ์จำลองว่าเป็นกระบวนการที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นมา ซึ่งสถานการณ์จำลองนั้นจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยการมีบทบาท ข้อมูล และกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เขากำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับ ประกอบกับพิจารณาญาณของตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่น ในตนเอง ความสามัคคีในกลุ่ม ความไว้วางใจกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพฤติกรรมกล้าแสดงออก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกสุ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกสุ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกสุ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกสุ เรื่องนะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสถานการณ์จำลองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากเครื่องมือดังกล่าวผู้วิจัยจะอธิบายถึงลักษณะของแต่ละเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส ประกอบด้วย 8 แผน คือ ก) ความสะอาด ข) สิ่งที่สามารถใช้ทำความสะอาด ข) ประเภทของน้ำ ค) นะญิส ค) ประเภทของนะญิส ง) นะญิสชนิดเบา ง) นะญิสชนิดปานกลาง จ) นะญิสชนิดหนัก

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก รวมทั้งสิ้น 80 ข้อ

1.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสถานการณ์จำลองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

2. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส โดยมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ของเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ และเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้สารวิชาอัลฟิกฮ์

2.1.2 ศึกษาวิเคราะห์วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ และกำหนดองค์ประกอบของแผน

2.1.3 ร่างแผนการจัดการเรียนรู้ประจำหน่วยตามองค์ประกอบของแผนที่กำหนด

2.1.4 กำหนดโครงเรื่องเพื่อนำมาสร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์

2.1.5 จัดทำโครงเรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ และจัดองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สารสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะที่สำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ ชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

2.1.6 แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ และประเมินความถูกต้องเหมาะสมตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($x=4.51/S.D.0.50$)

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้สิน ที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) และปรับปรุงตามคำแนะนำและข้อบกพร่องที่ค้นพบ

2.1.9 ปรับปรุงและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้สิน ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคอลอกาเว จำนวน 30 คน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบ วัตถุประสงค์และเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้สิน

2.2.2 ร่างข้อสอบโดยให้มีเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมหน่วยการเรียนรู้ ข้อสอบรวม จำนวน 80 ข้อ

2.2.3 นำข้อสอบที่สร้างมาทั้งหมด 80 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

2.2.4 แก้ไขข้อสอบตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำข้อสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม และปรับปรุงตามคำแนะนำ และคัดเลือกข้อสอบที่มีดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00

2.2.5 นำข้อสอบที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) ทำแบบทดสอบ

2.2.6 นำข้อสอบมาตรวจและให้คะแนนและหาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกได้ ข้อสอบที่มีความยากง่ายที่เหมาะสม คือ ค่าความยากง่ายมีค่าอยู่ระหว่าง 0.40-0.78 อำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.3-0.85 จำนวน 80 ข้อ

2.2.7 นำแบบทดสอบทั้ง 80 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.82

2.2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับสมบูรณ์

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้สิน จำนวน 10 ข้อ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจจากหนังสือการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ของสุวิมล ติรภานันท์ (2550)

2.3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

2.3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนข้อความและภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3.4 นำแบบวัดความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษา และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งผลการประเมินค่า (IOC) ที่ผ่านเกณฑ์มี 10 คือ ค่า IOC=1.00

2.3.5 ปรับปรุงตามคำแนะนำและพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบ ก่อน-หลัง one group pre-test post-test design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)		ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)
X_1		X	X_2
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง			
X	แทน	การจัดการกระทำ	
X_1	แทน	ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	
X_2	แทน	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)	

โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้ โดยใช้เวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง โดยก่อนและหลังเรียนแต่ละแผนประจําหน่วยจะมีการทดสอบทุกหน่วยการเรียนรู้
3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามแผนแล้ว ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)
4. เมื่อทดสอบเสร็จแล้วให้ผู้เรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจ และให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่องหนี้
5. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลและนำข้อมูลไปวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง หนี้ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E_1 / E_2)

4.1.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

4.1.3 วิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิคว เรื่อง นะญิส โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความแปรปรวน (σ)

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.2.1.1 หาความยากง่ายรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.2 สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

4.2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ของคะแนน

4.2.2.2 ค่าเฉลี่ย (μ)

4.2.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4.2.2.4 ค่า T-Test

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิคว เรื่อง นะญิส

ตารางที่ 2 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แผนที่	เรื่อง	ค่าประสิทธิภาพ			การแปลผล
		E_1	E_2	E_1/E_2	
1	ความสะอาด	80.63	86.81	80.63/86.81	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
2	สิ่งที่สามารถใช้ทำความสะอาด	80.83	85.42	80.83/85.42	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
3	ประเภทของน้ำ	82.71	87.50	82.71/87.50	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
4	นะญิส	83.13	86.81	83.13/86.81	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
5	ประเภทของนะญิส	83.54	89.58	83.54/89.58	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
6	นะญิสชนิดเบา	84.58	90.28	84.58/90.28	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
7	นะญิสชนิดปานกลาง	85.21	84.52	85.21/84.52	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
8	นะญิสชนิดหนัก	85.83	90.48	85.83/90.48	ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์
		เฉลี่ยโดยรวม		83.31/87.67	มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส มีค่าร้อยละโดยรวม เท่ากับ 83.31/87.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ 80/80

2. การเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คะแนน (Score)	N	μ	σ	t	df	sig
ก่อนเรียน	30	29.23	2.11	8.47	1.77	.000
หลังเรียน	30	32.51	2.26			

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะญิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	ประเด็นการวัดความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ		การแปลผล
		μ	σ	
1	เนื้อหาที่น่าสนใจและมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง	4.23	0.86	มาก
2	เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.30	0.84	มาก
3	มีคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดรูปแบบสถานการณ์จำลองอย่างชัดเจนและเข้าใจ	4.67	0.61	มากที่สุด
4	คำอธิบายมีความเข้าใจง่ายและชัดเจน	4.57	0.73	มากที่สุด
5	ชุดฝึกสะกดคำมีความสัมพันธ์กับปัญหาการวิจัย	4.73	0.58	มากที่สุด
6	แบบฝึกหัดเหมาะสมกับชุดฝึกแต่ละชุด	4.70	0.60	มากที่สุด

7	คำสั่ง คำอธิบายแต่ละกิจกรรมเข้าใจง่าย ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	4.27	0.87	มาก
8	กิจกรรมระหว่างเรียนทำให้ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน	4.63	0.62	มากที่สุด
9	กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม	4.19	0.92	มาก
10	ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานในทุกขั้นตอนและทั่วถึง	4.77	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยโดยรวม		4.51	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะฎิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $(x=4.51/S.D.0.50)$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิกฮ์ เรื่อง นะฎิส มีค่าร้อยละโดยรวม เท่ากับ 83.31/87.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งมีทั้งหมด 8 แผน ได้แก่ 1. ความสะอาด 2. สิ่งที่สามารถใช้ทำความสะอาด 3. ประเภทของน้ำ 4. นะฎิส 5. ประเภทของนะฎิส 6. นะฎิสชนิดเบา 7. นะฎิสชนิดปานกลาง และ 8. นะฎิสชนิดหนัก มีความสอดคล้องกับศลิยา บุตรเนียร (2541) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร และการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการชี้แนะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านภาวะธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองบอน พบว่า พฤติกรรมด้านภาวะธรรมของนักเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80 หลังจากได้เน้นการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการชี้แนะ และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านภาวะธรรมเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการชี้แนะ นิยดา สุวิชาวพันธ์ (2541) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชฎาราม กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสามัคคีสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนตรนภิส ลำราญทรัพย์สิน (2542) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการปฏิบัติกับเพื่อนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ใน อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการปฏิบัติตนกับเพื่อนที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของการแก้ปัญหา ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุม จะนำของจริงต่างๆ มาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้เข้าร่วมให้ใช้ทักษะในการรับข้อมูลพร้อม ๆ กัน ผู้เข้าร่วมสถานการณ์แต่ละคนจะได้รับบัตรแสดงขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบ และข้อมูลจำเป็นเพิ่มเติม นอกจากนี้ ทุกคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง สถานการณ์จำลองจึงส่งผลประโยชน์เป็นรูปแบบและ

กระบวนการที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับสภาพการณ์ต่างๆ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทำให้รู้วิธีการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้สถานการณ์จำลองจูงใจให้นักเรียนประกอบกิจกรรมได้นานและสามารถเข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สาระวิชาอัลฟิคุฮ์ เรื่อง หนี้สิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่าการจัดรูปแบบสถานการณ์จำลองสามารถทำให้นักเรียนได้ฝึกคิด กล้าแสดงออก และมีประสบการณ์ร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์และเรื่องราวที่แสดง ทำให้เกิดความสนใจและเข้าใจในเรื่องราวที่ได้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการสังเกตและการแสดงบทบาท ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2545) ให้ความหมายของการจัดรูปแบบสถานการณ์จำลองว่าเป็นกระบวนการที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นมา ซึ่งสถานการณ์จำลองนั้นจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยการมีบทบาท ข้อมูล และกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับ ประกอบกับพิจารณาญาณของตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ทิศนา ขเมณย์ (2545) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท และกติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆซึ่งการตัดสินใจนั้น จะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของเนาวะรัตน์ ถาวร (2546) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ร้อยละ 80/80 หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี ประทุมรุ่ง (2542) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการเสริมแรงที่มีต่อมารยาทในการรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งมะกอก อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คนผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีมารยาทในการรับประทานอาหารดีขึ้นหลังจาก ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและการเสริมแรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนิดา สุวิชาวพันธ์ (2541) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความสามัคคีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนคือต้องมีความใกล้เคียงสถานการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม อยากสวมบทบาท กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกและแก้ปัญหาอย่างเต็มที่

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สารวิชาอัลฟิคุฮ เรื่อง นะฎิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=4.51/S.D.0.50$) ทั้งนี้เนื่องจากบรรยากาศในการเรียนที่เปลี่ยนไปนักเรียนมีโอกาสแสดงออก มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น การทำงานร่วมกันในขณะนี้นักเรียนทำการแสดงสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชอบเรียนสาระวิชาอัลฟิคุฮเพิ่มขึ้น ผลการประเมินพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองอยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับสื่อที่นำมาประกอบ คำแนะนำในการในการแสดงสถานการณ์จำลองชัดเจนและเข้าใจ กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนเหมาะสม ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และการจัดลำดับเนื้อหาเข้าใจง่าย ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนานในทุกขั้นตอนและทั่วถึง ครูผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและตอบข้อสงสัยได้เข้าใจ ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึงความรู้สึกลึกซึ้งในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องดำเนินกิจกรรมนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพจนบรรลุผลสำเร็จ (อุทัยวรรณ สุระทิพย์, 2551) แต่ทั้งนี้โดยภาพรวมสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทองมั่ง (2551) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เนื่องจากนักเรียนมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาทำให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการร่วมกิจกรรม แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐาน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นนักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีผลคะแนนหลังเรียนไม่มีความก้าวหน้าเมื่อเทียบกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ซึ่งประเด็นดังกล่าวอภิปรายได้ดังนี้

- 1) นักเรียนบางคนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง อาจจะเป็นเพราะระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองสอนมีเพียง 16 ชั่วโมง ซึ่งเป็นระยะเวลาค่อนข้างสั้น นักเรียนจึงยังไม่สามารถปรับตัวให้คุ้นเคยกับวิธีการสอนดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามหากนักเรียนคุ้นเคยกับวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองประกอบแล้ว อาจทำให้ผลการเรียนรู้สูงขึ้น
- 2) การใช้รูปแบบสถานการณ์จำลองต้องอาศัยความร่วมมือและความกล้าแสดงออกของนักเรียน หากนักเรียนขาดความร่วมมือและความกล้าแสดงออก อาจทำให้การเรียนรู้บกพร่องได้
- 3) สภาพห้องเรียนที่ใช้ในการทดลองไม่เอื้ออำนวยต่อการเล่นแสดงสถานการณ์จำลอง ซึ่งสภาพห้องดังกล่าวไม่สามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะและเก้าอี้ได้ ทำให้ไม่สะดวกในการใช้แสดงที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหว ซึ่งสภาพดังกล่าวอาจทำให้นักเรียนเรียนรู้พื้นที่ในการแสดงสถานการณ์จำลองได้ไม่เต็มที่และอาจทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนบกพร่องได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้สถานการณ์จำลองสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ และบูรณาการใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาระวิชาต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย มีความสนุกสนานกับการเรียน มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น และช่วยให้บทเรียนมีชีวิตชีวามากขึ้น
2. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนสามารถใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ขึ้นไป เพราะนักเรียนต้องมีความสามารถในการอ่านสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้ และสามารถตีความสถานการณ์นั้นได้

3. การจัดกิจกรรมการใช้สถานการณ์จำลองให้เกิดความชำนาญ และนำวิธีการใช้สถานการณ์จำลองไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบครบวงจรให้เกิดความชำนาญ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านอื่น ๆ ของนักเรียนเช่น การกล้าแสดงออก ความสามารถในการแก้ปัญหา ความซื่อสัตย์ เป็นต้น
2. ควรทดลองใช้เทคนิคทางจิตวิทยาในการพัฒนาความสามารถในการพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่ม เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ เป็นต้น
3. ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นต้น
4. ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา และความสามารถในการทำงานกลุ่มกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เช่น อัลอัลลาค อัดตารีก อัลอะกีดะฮ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ (2543). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมฯ.
- เกษม ศิริสัมพันธ์. (2545). เหลียวมองหลัง. กรุงเทพฯ: ภัครธรศ.
- ทิศนา ขเมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: นิชนเอดเวอร์ไทซิง กรุ๊ป.
- นิตยา ปิลันธนาพันธ์. (2543). การเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค.
- นิตยา สุวิชาวพันธ์. (2541). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนขวาง อำเภอนนไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เนตรนิส ลำราญทรัพย์สิน. (2542). การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการปฏิบัติกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ใน อำเภอนาทะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ ถาวร. (2546). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความมีน้ำใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ. สารนิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรณิศา วาณิชการ (2528). การทำงานแบบกลุ่ม. วารสารสาธิตศึกษาศาสตร์, 15(1), 135-137.
- เพ็ญศรี ประทุมรุ่ง. (2542). เอกสารประกอบการสอนวิชาวิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). แผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- ศลิษา บุตรเนียร. (2541). การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร และการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่กับการชี้แนะเพื่อนพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการระบธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองบอน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2543). เร็ยรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ติรกานนท์. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย ทองมั่ง. (2551). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เฉลิมชัยการพิมพ์.
- อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. (2556). ประวัติการศึกษาอิสลาม. ปัตตานี: บัณฑิตศึกษิกมะห์.
- อุทัยวรรณ สุระทิพย์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ หนังสือนิทานชาดกฉบับภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.